Betänkande FvUB 6/2019 rd– RP 51/2019 rd

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (RP 51/2019 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört
- konsultativ tjänsteman Tarja Reivonen-Kavonius, arbets- och näringsministeriet
- regeringsråd Tuula Manelius, arbets- och näringsministeriet
- specialsakkunnig Hanna-Maria Urjankangas, arbets- och näringsministeriet
- utvecklingschef Annukka Mäkinen, Finlands Kommunförbund.

Skriftligt yttrande har lämnats av
- Norra Karelens landskapsförbund
- Lapplands förbund
- Egentliga Finlands förbund
- Nylands förbund
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Norra Österbotten.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt ändras. Till lagen fogas bestämmelser om förvaltningen av det nya nationella anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna. Anslaget ersätter det tidigare anslaget för regionala innovationer och försök. Propositionen grundar sig på avsnittet Ett livskraftigt Finland i regeringen Rinnes regeringsprogram. Enligt programmet ska regionutvecklingspengar som kan utnyttjas snabbt och smidigt ges ut till landskapsförbunden. Vidare föreslås vissa tekniska ändringar.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2020.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014) får bestämmelser om ett nytt nationellt anslag för regionutveckling som ingår i budgetpropositionen (32.30.40 Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna). Lagförslaget kompletterar finansieringsinstrumenten för regionutveckling och stöder landskapsförbunden i deras uppdrag som regionutvecklingsmyndighet. Propositionen genomför avsnittet Ett livskraftigt Finland i regeringsprogrammet, där det sägs att landskapsförbunden anvisas regionutvecklingspengar som kan utnyttjas snabbt och smidigt.

I budgetpropositionen för 2020 föreslår regeringen under moment 32.30.40 totalt 21 miljoner euro till projekt som främjar hållbar tillväxt och livskraft i städer och regioner och till avtalsbaserat samarbete. Vidare får det användas till regionutvecklingsprojekt som gäller fler än en region eller som är nationellt viktiga och för frivillig utveckling av landskapen i syfte att stödja regionutveckling och främja näringspolitiskt samarbete mellan kommunerna. Enligt förklaringen till momentet avsätts 5 miljoner euro av anslaget till frivillig utveckling av landskapen och 15 miljoner euro till avtalsbaserat samarbete. Dessutom avsätts 1 miljon euro till avtalsbaserat samarbete inom ramen för konceptet Talent Hub.

Med det nya anslaget främjas hållbar tillväxt i regioner, städer och kommuner av olika slag. Landskapsförbunden får större möjligheter att stödja frivillig utveckling i landskapen tack vare anslaget till frivillig utveckling av landskapen. Enligt utskottet är det viktigt att frivillig utveckling också skrivs in i lagen på samma sätt som i samband med de tidigare landskapsutvecklingspengarna. Landskapen arbetar i varierande verksamhetsmiljöer och det är angeläget att anslagen flexibelt kan användas för olika utvecklingsåtgärder utifrån landskapets egna prioriteringar, styrkor och specialiteter. Landskapsprogrammet är ett centralt dokument i sammanhanget. Det bereds gemensamt av olika aktörer i landskapet och godkänns av landskapsfullmäktige. Programmet lägger fast målen för utvecklingen av landskapet.

Med anslaget stöds också det avtalsbaserade samarbetet enligt regeringsprogrammet. Den regionbaserade alternativt temabaserade verksamhetsmodellen för regionutvecklingen baserad på avtal och partnerskap bereds i samband med regeringens regionutvecklingsbeslut. Enligt uppgifter till utskottet är det tänkt att det avtalsenliga samarbetet ska inriktas på avtal om positiv strukturomvandling, stadspolitiska åtgärder, bland annat programmet för regionstäder och stadsstrategin, prognostisering och hantering av strukturomvandlingar och andra utvecklingsinsatser baserade på partnerskap. Med anslaget stöds också samarbete och nätverksbygge mellan regionerna. Enligt uppgift kommer de avtal som tar sikte på att utveckla globalt konkurrenskraftiga ekosystem för universitetsstäderna emellertid att finansieras med strukturfondsmedel från EU 2021—2027 (hållbar stadsutveckling).

Anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna får också användas till rikstäckande regionutvecklingsprojekt. Avsikten är att arbets- och näringsministeriet ska få använda högst två procent av det årliga anslaget till omfattande utredningar och projekt som stöder regi-

onutvecklingen och som kräver beslut på riksnivå för att kunna genomföras, sägs det i motiven till propositionen. Utskottet betonar att rikstäckande projekt måste beredas i samarbete med landskapsförbunden för att kontakten med utvecklingsarbetet i landskapen ska fungera.

De administrativa procedurerna kring ansökan, utbetalning och rapportering om anslag ska vara så enkla som möjligt. Utskottet anser det vara viktigt att följa upp hur anslaget fördelas och används och vilka resultat det ger.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 51/2019 rd utan ändringar.

Helsingfors 14.11.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Riikka Purra saf
medlem Tiina Elo gröna
medlem Jussi Halla-aho saf
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Hanna Huttunen cent
medlem Anna-Kaisa Ikonen saml
medlem Mikko Kärnä cent
medlem Aki Lindén sd
medlem Mats Löfström sv
medlem Mauri Peltokangas saf
medlem Juha Pylväs cent
medlem Matti Semi vänst
medlem Ben Zyskowicz saml
ersättare Mari Rantanen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.